

Innspill til ekspertgruppen for akkreditering av universiteter og

høyskoler

Vi viser til invitasjon om å komme med korte innspill til ekspertgruppens arbeid. NTNU vil med dette formidle to hovedpoenger arbeid.

- 1) Norge kan ikke spre ressurser til infrastruktur og forskning for tynt utover, men bør prioritere slik at noen miljøer kan være i front internasjonalt
- 2) Ikke legg til rette for en utvikling der fagskoler utvikles til å bli høyskoler

Ikke spre ressurser til infrastruktur og forskning tynt utover

Norge står nå i en situasjon der det ikke er mange institusjoner igjen som heter høyskole og hvor flere av disse ønsker å bli universitet. Oss bekjent er det ingen land i verden der alle universiteter er like gode eller har samme vilkår og finansieringsgrunnlag. De norske universitetene og høyskolene har ulikt samfunnsoppdrag og ulik historikk. Systemet for akkreditering bør ikke legge til grunn at alle institusjonene som heter universitet skal «likebehandles» og finansieres likt.

Slik NTNU ser det er fortsatt svært viktig å legge til rette for verdensledende forskningsmiljøer. Dette krever prioritering. I dette bildet bør ikke det om en institusjon er høyskole, vitenskapelig høyskole eller universitet være det sentrale. Det er institusjonens samfunnsoppdrag som bør være det vesentlige.

Det er nærliggende for oss å bruke NTNU som eksempel. NTNU er et universitet for hele Norge. Vi har fått et nasjonalt samfunnsoppdrag, særlig knyttet til å utvikle teknologi og ingeniørvitenskap for fremtidens Norge. Vi rekrutterer studenter fra hele landet, og vi samarbeider med virksomheter over hele landet. Studentene våre blir ikke værende i Trondheim, Gjøvik eller Ålesund etter endt utdanning, men arbeider i alle sektorer, bransjer og næringer rundt om i landet og utenlands.

Vi rekrutterer internasjonalt, og vi samarbeider med de fremste forskningsmiljøene rundt om i verden innen våre fagområder. Vi har spissforskningsmiljøer som er helt i front internasjonalt som gjør det interessant å samarbeide med oss. Vi er del av et internasjonalt utdannings- og forskningssystem. På denne måten bidrar vi til å skape nettverk og til å gjøre den internasjonale forskningsfronten tilgjengelig for det norske samfunnet og norske virksomheter.

Men dette koster og det krever prioritering. Innen eksperimentell virksomhet kan ikke alle norske institusjoner bli like gode. Utdanning og forskning innen teknologi, naturvitenskap og medisin krever infrastruktur og laboratorier som er svært kostbare og som er i front internasjonalt. Det er etter vår vurdering ikke mulig å opprettholde en internasjonalt ledende posisjon dersom alle institusjoner i Norge likebehandles og ressurser spres tynt utover.

NTNU mener at det er viktig å opprettholde skillet mellom universitet og høyskole og fagskoler.

Det er viktig at både høyere utdanning ved universiteter og høyere yrkesfaglig utdanning ved fagskoler beholder sin egenart slik at vi om noen år står i en situasjon der skillet mellom universiteter/høyskoler og fagskoler er uklart. Lov om universiteter og høyskoler slår fast at universiteter og høyskoler skal «tilby høyere utdanning basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap». Dette blir ofte betegnet forskningsbasert utdanning og det skiller universiteter og høyskoler fra fagskolene.

Som universitet har vi et generelt ansvar for forskning i spennet fra anvendt til grunnleggende forskning, og for utdanning av kandidater til arbeidslivet i stor bredde. Kandidatene våre skal ha et solid teoretisk grunnlag og evne til å omsette sin kunnskap i praksis og til utvikling. Forskningsbasert utdanning er også sentralt i studiepoenggivende videreutdanning og det bør ikke skapes uklarheter omkring universitetenes og høyskolenes ansvar for å tilby dette.

I henhold til Fagskoletilsynsforskriften^[1] skal fagskolene samarbeide med aktører i arbeidslivet om å utvikle og gjennomføre utdanninger innenfor fagområdet. En fagskoleutdanning skal i stor grad være direkte koblet til det lokale arbeidslivets behov, og fagskoler har ikke krav om at undervisningen skal være forskningsbasert.

Vi mener disse utdanningsområdene utfyller hverandre og at kriterier for akkreditering bør bidra til å tydeliggjøre forskjellene.

^[1] [Forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning \(fagskoletilsynsforskriften\)](#)